

Guy Gilbert

TVÁŘÍ V TVÁŘ UTRPENÍ

portál

Guy
Gilbert

TVÁŘÍ V TVÁŘ
UTRPENÍ

Původní francouzské vydání:

Originally published in French by Editions Philippe Rey, Paris, France, under the title „*Face à la souffrance. Que pouvons-nous faire?*“

© 2009, Editions Philippe Rey, Paris, France

This edition published by arrangement with Editions Philippe Rey in conjunction with L'Autre Agence, Paris, France. All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage and retrieval system, without permission in writing from the Publishers.

České vydání:

Translation © Kateřina Bodnárová, 2014

© Portál, s. r. o., Praha 2014

ISBN 978-80-262-0610-1

Díky, můj drahý čtenáři, že mi píšeš prostřednictvím
mého vydavatele. Vyhni se však, prosím, mazání
meu kolem úst, jinak bych si už asi netroufl nazout
své kovbojské boty.

ÚVOD

Ve svém životě kněze a vychovatele jsem neustále konfrontován s utrpením. Neustále se mi vrací otázka: K čemu utrpení slouží? Proč je v našich životech tolik dramát, tolik bolesti?

Z hlediska lidského se utrpení zdá neospravedlnitelné. Vnímáme ho jako skandál, nespravedlnost. Abychom ho dokázali zvládnout, je třeba o tom hluboce rozjímat, vytrvale meditovat. Kdybych nebyl knězem, jistě bych nedokázal snést, co prožívám. Na této planetě už zemřelo na stovku miliard lidí. „Kolik z nich mělo bolestný život, trápilo se, trpělo... a proč? Ano, můj Bože, proč?“ volal abbé Pierre. Kdybych nevěřil, že za tím utrpením ještě něco je, už dávno bych rezignoval.

„Přece kdyby ten tvůj Bůh existoval, jak by mohly miliony lidí trpět hladem, katastrofami, nespravedl-

ností?“ Tohle poslouchám celý svůj život. Jak mám odpovědět?

Kdo za to může? Spousta utrpení a katastrof je zapříčiněna především našimi nedostatky. Jestli se nám rozpouštějí ledovce a lední medvědi v Arktidě si snad budou muset koupit mrazáky, jestli hrozí, že za padesát let vody oceánu zaplaví Holandsko, je to kvůli naší hlouposti a lehkomyšlnosti! Bolest účastníků dopravních nehod je většinou důsledkem naší neopatrnosti.

Za utrpení mohou války, které si navzájem vyhlašujeme. Války proti vlastnímu tělu, proti ostatním, války proti našemu duchu.

Ovšem utrpení je také nedílnou součástí našeho stavu, nás lidských bytostí – máme tělo, které se během celého života mění, a jeho proměny probíhají leckdy s bolestí až do „ztroskotanosti“ stáří... Proč to utrpení? Má nějaký smysl?

„Do háje, Guy, jsi kněz, tak nám dej nějakou odpověď!“

„Žádnou nemám!“

„Ale byl to tvůj Bůh, kdo stvořil utrpení a zlo, tak odpověz!“

Pak už toho mám až po krk a často jim vyprávím jeden příběh, aby pochopili, že utrpení pochází ze zla, ale zlo nebylo stvořeno Bohem.

Jeden profesor položil kdysi svým žákům následující otázku:

„Stvořil Bůh všechno, co existuje?“

„Ano, to udělal!“ odpověděl jeden z nich.

„Bůh všechno stvořil?“

„Ano, pane profesore!“

„Takže Bůh stvořil i zlo, jelikož zlo existuje... tudíž Bůh je zlý.“

Po vyvození tohoto závěru žák zmlkl. Profesor byl sám se sebou spokojený. Opět se mu podařilo dokázat, že víra v Boha vychází z mýtu.

Jenomže o slovo se přihlásil další žák.

„Můžu vám položit otázku?“

„Samozřejmě,“ odpověděl profesor.

„Existuje zima?“

„Jistě že existuje. Copak vám nikdy nebyla zima?“

„Řekl bych, pane profesore, že zima neexistuje. Podle fyzikálního zákona je zima ve skutečnosti nepřítomnost tepla... Mohu vám položit další otázku, pane profesore?“

„Ale jistě.“

„Existuje tma?“

„Samozřejmě že existuje!“ odpověděl podrážděně profesor.

„Promiňte, ale tma je ve skutečnosti jen absencí světla.“

Nakonec se mladík zeptal rozčileného profesora:

„Pane profesore, existuje zlo?“

„No jistě! S jeho projevy se bohužel setkáváme každý den.“

„To vaše zlo neexistuje, pane profesore, nebo přinejmenším neexistuje samo o sobě. Zlo je slovo, které vytvořil člověk, aby popsal nepřítomnost Boha. Zlo je to, k čemu dochází, když člověk nemá ve svém srdci Boží lásku. Je to jako zima, která nastává, když není teplo, nebo tma, která nadchází, když není žádné světlo.“

Tento moudrý a vnímavý mladý muž se později stal jedním z největších učenců všech dob. Jmenoval se Albert Einstein.

TRPÍCÍ TĚLO

Co může být v našem lidském údělu hroznějšího než být zasažen ve svém vlastním těle, cítit, že všechno, co až doposud fungovalo, se najednou zablokovalo jako stroj, který přestal pracovat? Bolest hlavy, horečka, zlomenina, handicap, nehoda, ze dne na den diagnostikovaná vážná nemoc (rakovina, Alzheimerova choroba, roztroušená skleróza atd.)... A všechna tato zla jsou doprovázena více či méně silnou fyzickou bolestí. Jak to snášet? Jak se smířit s tím, že naše tělo nám způsobuje tolik utrpení?

Tobě, Nelly

Nelly a já jsme před devíti lety společně ruku v ruce nesli svíčku na hřbitov, kde odpočíval její syn. Zemřel při strašlivé autonehodě, způsobené opilým řidičem.